

༡། རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་སྡོམ་ལྟར་གསུང་འདུམ་
དཔེ་བསྟུང་མ་བཞུགས་སོ། །

(༢༠/༢༡)

དཔལ་འཕེལ་པའི་ཡིག་དཔེ་རྣམས་ཀྱི་འདུག་ཁང་ནས་བསྟུན་གས།

ཡུང་རྩི་བོད་ཡིག་ལ་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

༩༩། རོ་ཤ་ར་རྩེ་བུ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་འཁུམ་དཔེ་

བསྟུང་མ་པོ་དེ་བུ་ལ་བཞུགས།

དཔེ་ཐུན་པ། ལུས་ལོ་འཁུན་པ།

དཔེ་ཁྱིམ་འགན་འཁུར་བ། ཚེས་པོ།

མདུན་ཕྱག་མཆོས་འཁོར་བ། འགྲོ་འདུལ་དོན།

ཏེམ་པོ་ལྷན་པུ་ལ་བཞུགས་པུ།

དེའི་ལྷ་གཉིས་པ།

༦༩ རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་འབྲུག།

(20/24)

དཔལ་བཞེས་པོ་དེས་དཔེ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་

ལྷན་གྱི་སྐད་ཀྱི་ཕ་དཔེ་རྒྱུན་ལང་གིས་བསྟུང་། རྟེན་འགྲུམ།

ལེ་ལིན་མཐོ་ལིན་རྩོད་ཀྱི་པར་ལཱེ་པས་ཀྱང་ལིན་དཔར་བཏབ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་ལྷན་དཔལ་གྱི་དང་པོ་ལོ་འཁྱེར།

विषय-सूची

0001_0400

ISBN978-7-80253-013-3/B.51

ཐུགས་འདུན་ཆ་ཆོད་ (དེའི་ ༡-༥༧ རྒྱུད) ལ་ཡིན་སྟེ། ༡༡༩. ༠༠

出版人:周华
责任编辑:晓博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

觉囊·多罗那他文集:藏文/觉囊·多罗那他著

百慈藏文古籍研究室编.——北京:

中国藏学出版社,2008.4(先哲遗书.43-87)

ISBN 978-7-80253-013-3

I. 觉… II. ①觉…②旦… III.喇嘛教

—古籍—汇编—藏语 IV.B946.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第040183号

先哲遗书 (八十二)

觉囊·多罗那他文集

(40/45)

百慈藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行

北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本:880×1230毫米 1/32 印张:569

2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷

印数:0001—1500册

ISBN 978-7-80253-013-3

本文集总定价(1-45卷):910.00元

མེས་པོའི་ལུས་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལས་མེད་མཚན་པོ།

སྤྱི་ཁབ་བསྐྱེད་འགན་ལུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཐུབ་བསྐྱེད་ཉི་མ།

བསྐྱེད་འགན་ལུར་གཞོན་བ་དང་། གཙོ་སྤྱི་བ། ཀླ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྤྱི་བ་གཞོན་བ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།

བསྐྱེད་པ། ཐུན་སེལ། ཐུབ་བསྐྱེད་ཉི་མ། བསྐྱེད་འཛིན་སློ་གྲོས།

ཟླ་བ་བསྐྱེད་འཛིན། ཤེས་རབ་བཟང་བོ།

ཁྱེད་ག་དང་དཀར་ཆག་སྤྱི་བ་མཁན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། ཐུར་བ་ཐིན་ལས།

དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ཐུབ་བསྐྱེད་ཉི་མ། བསྐྱེད་བ་དར་རྒྱས།

བར་སྤྱི་བ་ལག་ཅུལ་བ། ཚེ་རིང་ཚོས་སྤྱོན། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

བསོད་ནམས་འབྲུག་རྒྱས།

༡༡། དཔེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་
ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་མེན་པོ་ཆེ་སྐུབ་བསྟན་ཉི་མ་མཚོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་
སྤྱོད་གནང་སྟེ། དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་མའི་ལོ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་
འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་པོད་གྱི་སྐད་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཁྲི་ལོངས་པ་རང་
བྱུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉི་མའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་ཤིང་དཀར་མཁུ་
ཏུ་བཏབ། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྐྱོམ་བཞེངས་ཏེ་སྐྱུང་སྐྱོབ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ནི།
རང་མའི་མེས་པོའི་ལུལ་ལོར་སྐྱུང་སྐྱོབ་རྒྱུ་འཛིན་དང་པོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱང་གཞི་མཐོ་འདོན་གྱི་
དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ལོར་མཛོད་དར་རྒྱས་དང་སྐྱུང་སྐྱོབ་བགྱི་པའི་འཕེན་
ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཉི་ཆར་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་
གོས་བྱས་མཐར། སྔོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྐྱུང་སྐྱོབ་དང་པོད་རིག་པའི་དབྱང་ཡིག་སྐྱུར་སྐྱོབ་དང་ཆ་ཆད་ཏུ་
གཏོང་བའི་དམིགས་ལུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅེས་བཏུས་》 ཞེས་
པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་སུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྐྱིག་དང་དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞེན་
ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ལུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་ 《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག》 ཅེས་པའི་
དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུར་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་ཕྱོགས་མེས་
པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་ལུལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་
འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཚྭོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་ཏེ་བསྐྱིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་
ལ། བཅད་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཅིས་རིག་
སོགས་བརྒྱ་ལྷག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ནོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བརླིང་གི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞི་གཙོ་བོའི་ནང་
དུ་བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཁྱིལ་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདོང་འཛིན་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལྷལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དཔུ་མེད་ཕྱིས་རྟིང་ག་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་ཕྱིས་རྟིང་ག་སྟག་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་
བསྟུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་
ཐུབ་པ་ཐུང་། པར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྟིང་གཞན་པ་དང་བསྟུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆད་པ་སོ་སོའི་བསྟུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལུ།

དཔེ་རྟིང་སྐྱེད་སྐྱོབ་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་ དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཛུབ་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཁྱེ་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་སྐྱོག་དང་ལུ་དག་ཐང་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བགྱི་ཁལ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་རྩོམ་ཤེས་ཆད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉུང་བའོད་སྲིད་པས་དཔྱད་ལྡན་དག་གིས་
ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྒྲུལ་གནང་བར་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྤྱི་ལོ་༢༠༠༢ལོའི་རྩེ་བ་དང་བོའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒོ་མ་འགྲོའི་ཁྱེ་ཆོས་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྐྱེས་
བུ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བཀའ་སྒྲོལ་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུམ་རྟགས་སྟོན་དག་མཛོན་བརྗོད་སྟེ་བསྒྲུབ་། སྐར་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། སྒྲ་ཆད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆད་ལ་མ་ཞོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྲུར་གསུམ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོལ་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་མཁུ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྦྱང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་སྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙམ་གྱི་གྲོགས་བཅ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྦྲུངས་ན་རི་རབ་ལྟུན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཆོས་ཆོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་གངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཆོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱལ་ལ་ཉོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་རྒྱུད་དང་ཁྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་གར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་རྒྱུད་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཨ་ཀ་སི་ཙོར་རྟེ་
དང་། ཉར་མེད་ལྟ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོ་བ་གྲ་ཆེན་མོ་

ནམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སྟོན་མདོ་ཙམ་ལྟ་ན། དེ་ཡང་རི་རྒྱན་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུལ་ཟིན་པོ་ཆེད་ཞལ་ནས། ཆོས་སློན་ཐོན་མི་བེ་རོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། །གཞུབས་ཆེན་ཟིན་བཟང་རྩེ་གཡོ་ས་སྐྱ་པ། །བུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཙུ། །ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྐྱབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་དུག་བསྟེན་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་འགྱུར་བྱེད་དང་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཙུ་དང་། སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པར་དང་མན་རག་གི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་བརྒྱུད་འབྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྐྱབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཅག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་ནམས་ཀྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། བྱི་རབས་རང་རེད་བརྒྱུད་འཛིན་ནམས་ལ་འཕུན་ཡུན་ཡན་བདེད་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་ནོར་བུ་ཟིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བརྩའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གནོད་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལགས།

རིག་གནས་གསར་བརྟེན་མཁུག་སྒྲིག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་གི་ཡང་
 དག་པའི་སྤྱད་ཁུལ་གྱི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་འགོ་
 ཁྲིད་དང་ཅ་འཁུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྙིང་འཛོམས་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
 སྒྲུབ། སྒྲུབ་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་
 དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བསྟུན་གྱི་སྤྱི་ཁྱུ་རྒྱུ་པའི་
 སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དབལ་ལ་འོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་
 ཡལ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་བཞག་པའི་མ་ཞོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་བཀོ་སྐལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཆེན་པོས་སྤྱད་
 སྒྲོབ་དང་དར་སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
 ཟད། ལུ་ཅག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲོབ་གསོའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིག་འཕུལ་མཁན་གྱི་
 བློ་དང་འཕྲིད་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་རེའི་ཡུག་པར་བབ་
 པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་སྤར་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་
 པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། རྒྱལ་ས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱི་ཁྱུ་ཁྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་ཀྱུ་བ་པའི་
 མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
 གསལ་ཡིག་བརྩམས་དང་སྟོན་དང་སྟོན་དག། རྩིས་དང་གསོ་རིག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཛོམས་
 བ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འཕྲུགས་པ་
 རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་བ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་
 བསྒྲུབ་རྩིས་ལས།

དེ་ལས་འདིར་ངོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྟར་མ་
འདི་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་དུ་ཡུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོའི་དཔེ་ཆོགས་དཔར་སྒྲིན་ལྷ་རྒྱུའི་སྒྲོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཐུན་སྒྲིན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྦྱོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྒྲུབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཐུན་མཐུན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ཞུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྷ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། མེས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྒྲིས་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྙིང་པོས་
དབེན་པའི་ཁ་པོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡིན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟར་གྱི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་ཆུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ཅུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྒྲིས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མཛོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མཛོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཞུའོ། །

ཐོན་འགྲེལ་ཞུ་བ་འབུམས་པོ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧པའི་བླ་ཆོས་ལ་གྲུས་ཡུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་ང་ཚོའི་ཐོན་པ་རྗེ་བཙུན་ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་འདི་ནི། གཟུག་དཀར་མཚོག་སྐུལ་ཐུབ་བརྟན་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱོན་འོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྦྱིར་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཙུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་བཙུ་ཙམ་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྔོན་ང་ཚོའི་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ལམ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་པོད་བཙུ་ཙམ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟག་བརྟན་པར་མ་ཞེས་འཕོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཙུ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྦྱི་ལོ་1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྲད་ཀྱི་གྲང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྡེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་བསོད་ནམས་དབང་ཐུག་སྡེས་ཡོན་བདག་བྱས། ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་དངོས་སློབ་གཉའ་ཡི་བརྗེ་དཀོན་མཚོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཚམས་སྦྱིར་དང་པར་བྱང་འབྲི་བ་སོགས་བྱས་ཏེ། ཏུས་འཕོར་སྐྱགས་ཐེང་དང་སྤྲད་གཉིས་ཤུར་སོགས་ཚོས་ཚན་བཙུ་བཞི་ཤིང་པར་བྱ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཚོས་སྤྱིང་ཏུ་སྐྱབ་དངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྤྱིང་ཏུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བརྟོས་པ་བཙས་པོད་

བཙུ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྲ་དཔེ་པར་མ་ཚར་གཅིག་ །རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྦྱངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། བྱིས་དུས་འགྱུར་
སྐབས་སྲ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེང་སང་པོད་ལྗོངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྦྱོན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་རྩོམ་གྱི་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབྲུམ་གྱི་དཔེ་རྒྱུ་མཁས་བཀའ་རྒྱ་བདེ་བ་སྟེ་པར་མི་ཆོག་པ་མཛོད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་རྒྱུ་ཁ་ཚར་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་
ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས། རྫོ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབྲུམ་ལ་དཀར་
ཆག་བསྐྱས་པ་ཞིག་མཛོད་འདུག །དེའི་རྗེས་ཞ་ལུ་རི་ལུག་སྦྱལ་སྦྱས་མཛོད་
པའི་དྲ་རྒྱ་ཐའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། པོད་ཀ་ནས་ཙ་བར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཞུགས།

ད་ལྟ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་པོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དཀར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཛལ་
རྒྱ་མ་རྟེན། དེ་ཡང་ཞ་ལུ་རི་ལུག་སྦྱལ་སྦྱས་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ལོང་
ཞེས་པ་ལྷགས་རྩོམ་གནང་སྟེ། ལྷུ་རྟག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟླ་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྣམས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་ཐའི་ལོ་
 རྒྱུ་ཁ་གསལ་མཛུ་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་རྒྱལ་
 གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞག་ས་པའི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ཞ་ལུ་རི་ཐུག་
 རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྒྲམས་སྟེ། ད་ལྟ་རྟག་བརྟན་གྱི་
 པར་རྙིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞག་ས་པ་པོད་བཅུ་ལྔ་དང་། པོད་
 བྱངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་རྩེད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་གློག་གླུ་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
 གྱི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་སྤྲ་མ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཛིན་ཐང་དུ་ཤིང་
 པར་ལ་བརྐོས་པའི་གྲོགས་བཅུ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཞུ་དག་ཐེངས་
 གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སྤར་རྩི་ནང་རྟག་བརྟན་དུ་བཞག་ས་པ་རྩེ་པ་པོ་དྲ་ར་
 ལྔ་ཐ་རང་ཉིད་གྱི་བྱག་དཔེ་སྐབས་འགར་བྱས་མཆན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
 རྒྱངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་ནང་བཞག་ས་བྲིས་མ་པོད་རྒྱང་བཅུ་ལ་ཆོས་
 ཚན་༤ ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། རྩི་ནང་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་ལྔ་པོད་
 ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞག་ས་དང་། ཨ་རི་བ་དགོན་འཇམ་དབྱངས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞག་ས་པ་པར་རྙིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
 ཕྱོགས་བཅོ་མས་གྱིས། པར་རྙིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་ཆོས་ཚན་ ༣༡ བྱུང་བ་ལ་
 རྒྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་ཐང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐང་གཉིས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་མྱི་གཉིས་དང་བྲིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་ཅུ་པའི་ཆ་
 རས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག །ཆོ་གའི་
 སྒྲོར་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆོན་དགུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། ལྷག་རྟགས་ནང་དུ་བརྟུག་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། རྟག་བརྟན་
 པར་རྟིང་དང་འབྲས་སྐྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་ཐང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་ལུའི་སྒྲོར་མ་རྟགས་ཅན་དང་། ཞ་རྟགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་རྟགས་ཅན་དཔུ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཟིན་བྲིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་ཞལ་གསུང་སྒྲོབ་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོས་ཟིན་
 བྲིས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཇ་འགོའི་དག་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་མཆོས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་པ། འ་རྟགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ཡོ་རྒྱས་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་ཞབས་བརྟགས་མཛད་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༩༡ལ་འཛམ་ཐང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་དང་འབྲས་སྐྱངས་བྲིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟིང་། རྟག་བརྟན་པར་
 རྟིང་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༤། ཡང་རྟག་བརྟན་དང་
 འཛམ་ཐང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྐྱངས་གནས་བརྟུ་ལྟ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཙོ་བརྒྱད་ལ་ལྟེ་བཀོད་གསལ་རྟིང་བྱུང་

བ་བཅས་ལ། ལྷ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོན་
བསྐྱེད་མས་དེབ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཚན་༧༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་ཚུལ་པ་པོའི་བྱག་དཔེའི་གྲལ་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བརྒྱ་ལྔ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་མཉམ་པ་བཞུགས་གཏམ་དུ་བྱ་བ་
ལོར་བུའི་འབྲུང་གནས་ལྟེ་བཤ། ཡང་མཉམ་པ་བཞུགས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟེ་བཤ། རྟེ་ལག་
བྱིས་གྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཚོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལྷ་དག་གི་སྐབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཆོ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛིན་ཐང་ལ་རྟགས་<<རྟ>>འདི། དག་ཆལོར་བཅོས་ལ་གྲག་རྟག་འདི[]
དང་། མཆན་རྣམས་གྲག་རྟག་<>འདིའི་ནང་དུ་བྲག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལྷ་རྒྱ་ཞེས་ལ་དེབ་བཞི་པའི་ནང་དུ། གྲུ་མཁྱེན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆོ་དབང་གྲུ་བྱེད་ཀྱི་གསུང་རྩ་
སྟོའི་ཆོ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛིན་ཐང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་བྱག་རྒྱའི་སྟོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཇག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་རྣམ་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་རྣམས་སུ།
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྐད་པའི་ཐ་སྐད་གོ་དགའ་བ་མང་པོ་ཞེས་

ཐེད་སྤྱད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབུམ་འདི་ཕྱིས་འཁོར་ནང་དུ་སྒྲགས་པའི་འགྲོ་སོང་ཙྰ་
འདྲ་ཆོགས་པ་ནས་ལྷན་གྱིད། བར་སྐྱེན་ཆར་ལྷ་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་པོད་རིག་པ་
དཔེ་སྐྱེན་ཁང་ནས་བགྱིས། ཆར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་རྩོན་གྱིན་སོགས་ཀྱི་
རྒྱའི་སྐྱེན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་། ཆར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཙྰ་འདྲ་
ཆོགས་པ་ནས་བགྱིས་པ་བཅས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱེན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སུ་བར་དུ་
བསྐྱེན་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་ལམ་དུ་ཐུལ་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་པོད་བཅོ་ལྷ་
གཡར་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གང་སྤྱི་མ་སྐྱེན་སེལ་མཆོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཅའ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྤྱི་གྲུ། ལྷ་དག་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤུལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཉང་ཡུལ་
ཆོས་འབྱུང་ལྷ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱི་མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་
ལྷ་དག་གི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་ཐུགས་འགན་ཆེ་བཞེས་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྩེ་
ཆེ་ལྷ་རྒྱ་བཤོ། །

དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྩིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀམ་བདེ་ལེགས་ཀྱིས།